

การพัฒนาโมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุของความคิดกึ่งวลในการทำวิทยานิพนธ์
ของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายวินัย ปานไต้

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

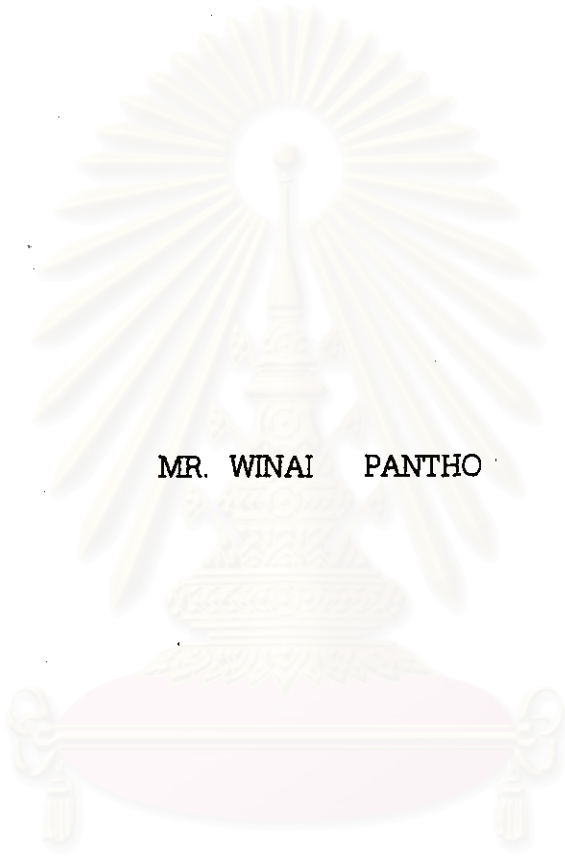
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-065-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF THE INTEGRATED CAUSAL MODEL OF ANXIETY
IN CONDUCTING THESIS OF GRADUATE STUDENTS,
FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

MR. WINAI PANTHO

สถาบันวิทยบริการ
ศูนย์วิทยบริการ
ศูนย์วิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research
Department of Educational Research

Graduate School
Chulalongkorn University

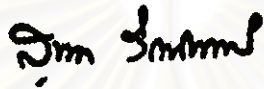
Academic Year 1999

ISBN 974-333-065-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาโมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์
ของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

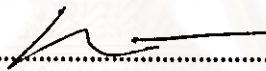
โดย นายวินัย ปานไท้
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุชาดา บวรกิติวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

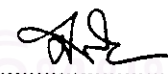

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กิระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สุชาดา บวรกิติวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

วินัย ปานไท้ : การพัฒนาโมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต
บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (A DEVELOPMENT OF THE
INTEGRATED CAUSAL MODEL OF ANXIETY IN CONDUCTING THESIS OF GRADUATE
STUDENTS, FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา :
อาจารย์ ดร.สุชาดา บวรภักดีวงศ์, 167 หน้า. ISBN 974-333-065-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลของตัวแปรที่เป็นสาเหตุของความวิตกกังวล
ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทฤษฎีความเครียดของ
Lazarus and Folkman ทฤษฎีความคาดหวังของ Lawler and Porter และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
โมเดลลิสมัลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรแฝง 8 ตัว คือ การสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบด้านบุคคล
องค์ประกอบด้านเหตุการณ์ ความขัดแย้งในบทบาท การเห็นคุณค่าในตนเอง ความพึงพอใจ ความเครียด และ
ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ และตัวแปรสังเกตได้ 17 ตัว กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2538 - 2540 และกำลังศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก (ทำวิทยานิพนธ์) ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2541 จาก 10 ภาควิชา 1 สาขาวิชา
จำนวน 258 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ อัตราการตอบกลับคิดเป็น 73.02%
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows 7.5 ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรมลิสมัล 8.10 ในการ
วิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ประเภทมีตัวแปรแฝง (Latent variables)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โมเดลที่ดีที่สุดได้แก่ โมเดลที่รวมตัวแปรจากทั้ง 2 ทฤษฎีเข้าด้วยกัน โมเดลสามารถ
อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ ได้ร้อยละ 89.7 ผลการตรวจสอบความตรงของ
โมเดล มีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 114.082; $p = .0887$ ที่องศาอิสระ 95 $GFI = .941$, χ^2/df เท่ากับ 1.201
ตัวแปรที่ให้ค่าอิทธิพลรวมต่อความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์สูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ คือ ความเครียด รองลงมา
คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความขัดแย้งในบทบาท องค์ประกอบด้านบุคคล องค์ประกอบด้านเหตุการณ์ และความ
พึงพอใจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์.....
สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4083774927 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: THESIS ANXIETY / LISREL MODEL / PATH ANALYSIS

WINAI PANTHO : A DEVELOPMENT OF THE INTEGRATED CAUSAL MODEL OF ANXIETY IN CONDUCTING THESIS OF GRADUATE STUDENTS, FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : SUCHADA BOWARNKITIWONG, Ph.D. 167 pp. ISBN 974-333-065-8.

The purpose of this research was to develop a causal model of anxiety in conducting thesis of graduate students, Faculty of Education, Chulalongkorn University, based on the stress theory of Lazarus and Folkman, the expectancy theory of Lawler and Porter, and the literatures involved. The developed models consisted of seventeen observed variables and eight latent variables : social support, personal factors, situational factors, role conflict, self esteem, satisfaction, stress, and thesis anxiety. The sample consisted of 258 graduate students who enrolled during the academic year 1995 to 1997 in 10 departments and 1 field of Faculty of Education, Chulalongkorn University and were conducting thesis in academic year 1998. Mail questionnaires were employed with 73.02 % return rate of response. Descriptive statistics were analyzed through SPSS for Windows version 7.5 and path analysis with latent variables through LISREL version 8.10

The result indicated that the best model was the model including variables from two theories. The model could explain the variance of anxiety about 89.7 percent. Model validation of the best fitted model provided the chi-square goodness-of-fit test of 114.082 ; $p = .0887$, GFI = .941 and $\chi^2 / df = 1.201$. Variables that have the highest total effect on thesis anxiety was stress followed by self esteem, role conflict, personal factors, situational factors and satisfaction

ภาควิชา..... วิทยาลัยการศึกษา.....

สาขาวิชา..... วิทยาลัยการศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อผู้พิมพ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของท่านอาจารย์ ดร.สุชาติ บวรกิตติวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอด ความรู้ทางด้านวิชาการและอบรมสั่งสอน ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่ได้ให้คำแนะนำในระหว่างการเรียนวิชาสัมมนา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ และอาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ สุภาพวรรณ โคตรจรัส และ อาจารย์ ดร.กวรรณิการ์ นลราชสุวัจน์ อาจารย์ประจำคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ภาควิชาวิจัยทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณอุมาพร พุ่มัน คุณศุภมาศ การะเกตุ คุณเลดาวรรณ บัวผัน และคุณสังวรณ์ ัจดกระโทก

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพลอย ปานไต้ ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและพี่สาวที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

วินัย ปานไต้

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	10
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความวิตกกังวล.....	10
ตอนที่ 2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความเครียดและทฤษฎีความคาดหวังที่ใช้ เป็นพื้นฐานในการสร้างโมเดล.....	31
ตอนที่ 3 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล.....	36
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างด้วยลิสเรล.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	53
ตัวแปรในการวิจัย.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	57
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน.....	64
1.1 การแจกแจงความถี่และร้อยละของตัวแปรข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับตัวนิสิต.....	64
1.2 ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัชฐาน (Median) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรต่อเนื่อง ที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตของความวิตกกังวลในการทำ วิทยานิพนธ์ ระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตัวแปรภูมิหลังต่างกัน.....	70
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษา โมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์.....	78
ตอนที่ 4 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอก และรูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายใน.....	79
ตอนที่ 5 การพัฒนารูปแบบ.....	85
5.1 ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของตัวแปรที่มีผลต่อความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ตามสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	85
5.2 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อความวิตกกังวล ในการทำวิทยานิพนธ์ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	86
5.3 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสถิติ.....	87
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผลการวิจัย.....	106
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	110
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	111
รายการอ้างอิง.....	112
ภาคผนวก.....	119
ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	121
ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
ค. ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	140
ประวัติผู้วิจัย.....	167

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนิสิตในแต่ละภาควิชาโดยจำแนกตามชั้นปีการศึกษาที่นิสิตเข้าศึกษา.....	53
2 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3 ค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	60
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะตัวแปรจัดประเภท.....	65
5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษา.....	67
6 การเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตเพศชายและ เพศหญิง.....	70
7 ผลการวิเคราะห์ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตในแต่ละช่วงเวลา.....	70
8 คะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์จำแนกตามภาควิชา สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสม ปีที่เข้าศึกษา และระยะที่กำลังทำวิทยานิพนธ์.....	71
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างผู้ที่ศึกษาจำแนกตามภาควิชา.....	73
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างผู้ที่ศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา.....	74
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน.....	74
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษาต่างกัน.....	75
13 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้.....	77
14 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอก.....	80
15 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายใน.....	83
16 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสถิติผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ตามแนวคิด ของ Lazarus and Folkman	87
17 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสถิติผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ที่ประยุกต์จาก แนวคิดของ Lawler and Porter.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสถิติผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ตามแนวคิด ของ Lazarus and Folkman และ Lawler and Porter	97
19 สรุปค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของแต่ละโมเดลและเปรียบเทียบ โมเดลทั้งหมด.....	101
20 ลักษณะของอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรความวิตกกังวลในการทำ วิทยานิพนธ์.....	105

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงลักษณะการเกิดความวิตกกังวล.....	13
2 รูปแบบความวิตกกังวลปกติ.....	14
3 ลักษณะการเกิดและความสัมพันธ์ของ T-Anxiety และ S-Anxiety.....	19
4 ขั้นตอนการเกิดความวิตกกังวล.....	24
5 ความสัมพันธ์ของระดับความวิตกกังวลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....	28
6 ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความเครียด.....	30
7 โมเดลตามทฤษฎีความเครียดของ Lazarus and Folkman.....	33
8 Lawler - Porter model	34
9 โมเดลประยุกต์จากทฤษฎีความคาดหวังของ Lawler and Porter.....	36
10 โมเดลตามทฤษฎีความเครียดของ Lazarus and Folkman และทฤษฎี ความคาดหวังของ Lawler and Porter.....	40
11 โมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้าง.....	42
12 รูปแบบการวัดตัวแปรภายนอก.....	81
13 รูปแบบการวัดตัวแปรภายใน.....	84
14 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ตามแนวคิด ของ Lazarus and Folkman.....	86
15 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ประยุกต์จาก แนวคิด Expectancy Theory.....	91
16 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความวิตกกังวลในการทำวิทยานิพนธ์ตามแนวคิด ของ Lazarus and Folkman และ Expectancy Theory.....	96